

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

> Retouradres Postbus 90801 2509 LV Den Haag

Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
De heer prof. dr. E.M.H. Hirsch Ballin
Postbus 20011
2500 EA S GRAVENHAGE
2500 EA20011

Postbus 90801
2509 LV Den Haag
Anna van Hannoverstraat 4
T 070 333 44 44
F 070 333 40 33
www.szw.nl

Onze referentie
G&VW/VW/2010/8441

Datum 20 mei 2010

Betreft Reactie op Eindrapport OVV "Bezwijken torenkraan - Rotterdam 10 juli 2008"

Geachte heer Hirsch Ballin,

Op 26 november 2009 zond de Onderzoeksraad voor de Veiligheid mij het eindrapport "Bezwijken torenkraan – Rotterdam 10 juli 2008". Bij dit kraanongeval kwam de kraanmachinist om het leven.

In dit rapport doet de Onderzoeksraad mij de volgende aanbevelingen:

- 1 Draag zorg voor het oprichten van een meldpunt voor ongevallen en bijna-ongevallen met kranen, waaronder torenkranen. Dit meldpunt heeft onder andere tot doel bij gevaarlijke situaties alle betrokken partijen te waarschuwen. Dit meldpunt wordt gedragen door een platform bestaande uit vertegenwoordigers uit de branche: kraanfabrikanten en eigenaren, gebruikers en opdrachtgevers.
- 2 Pleit in Europees verband voor het opnemen van torenkranen op de lijst van gevaarlijke machines in Bijlage IV van de machinerichtlijn.

De Onderzoeksraad verzocht mij daarbij om mijn standpunt ten aanzien van die aanbevelingen binnen een half jaar na het verschijnen van het rapport aan u kenbaar te maken.

Ik geef u hierbij mijn reactie op beide punten.

- 1 Ten aanzien van een meldpunt voor ongevallen zijn er twee ontwikkelingen.
 - a Met ingang van 1 januari 2010 is het RAPEX (Rapid Exchange) systeem voor de uitwisseling van informatie over onveilige producten tussen de toezichthouders van de Lidstaten uitgebreid met informatie-uitwisseling van producten voor beroepsmatig gebruik. Torenkranen vallen hieronder. De toezichthouder (Arbeidsinspectie) kan daardoor na een melding uit een andere Lidstaat direct maatregelen nemen om onveilig gebruik (in eigen land) te voorkomen.
 - b De stichting Toezicht Certificatie Verticaal Transport (TCVT) heeft naar aanleiding van het verschijnen van het rapport van de Onderzoeksraad op 12 januari 2010 een symposium georganiseerd om met alle vertegenwoordigers uit de branche van gedachte te wisselen over verbetering van de veiligheid bij het gebruik van hijskranen. Naast het inrichten van een meldpunt voor (bijna)ongevallen waren er veel andere ideeën voor verbeteringen van de veiligheid van bouwmaterieel. Brancheorganisatie Bouwend Nederland met daarin de Kontaktgroep

Materieel (KOMAT) neemt daarbij het initiatief. Vooral het veilig gebruik van bouwmaterieel wordt daarbij onder de loupe genomen. Er bestaat bij Bouwend Nederland het meldpunt constructieve veiligheid. Veel meldingen komen daar nog niet binnen. Bouwend Nederland beziet bij de verbeterlagen ook hoe de werking van het meldpunt kan worden verbeterd. Moeilijkheid daarbij is dat bedrijven niet gewend zijn om de lering uit gemaakte fouten met collega-bedrijven te delen. In feite vraagt dit een culturomslag. Ik zal, waar mogelijk de verbeterlagen in de kranenbranche ondersteunen.

Datum
20 mei 2010

Onze referentie
G&VW/VW/2010/8441

- 2 De aanbeveling tot het opnemen van torenkranen op de lijst van machines in Bijlage IV van de machinerichtlijn, is gedaan omdat op dat moment nog een onafhankelijke deskundige instelling (Notified Body) een EG-typeonderzoek deed van de machines die op deze bijlage zijn vermeld en daarbij ook de berekeningen van de machine controleerde. De aanbeveling had daarom een toegevoegde waarde.

Een recente wijziging van de Machinerichtlijn maakt echter dat het opnemen van torenkranen op de lijst van gevaarlijke machines in Bijlage IV van de Machinerichtlijn niet meer zinvol is. Op 29 december 2009 is een herziening van de machinerichtlijn in werking getreden. Voor machines met verhoogd risico (in de aanbeveling gevaarlijke machines genoemd), die zijn opgenomen in bijlage IV van de richtlijn, heeft de fabrikant nu twee mogelijkheden om de overeenstemming van zijn machine met de eisen van de richtlijn aan te tonen:

- Fabricage volgens een EG-typebeoordeelde machine,
- Productie onder een systeem van volledige kwaliteitsborging.

Voor de situatie dat een fabrikant produceert volgens een EG-typebeoordeelde machine, heeft de aanbeveling nog steeds een toegevoegde waarde. Echter wanneer een fabrikant van torenkranen produceert onder volledige kwaliteitsborgingen en daarbij de geharmoniseerde norm voor torenkranen (NEN-EN 14439) volgt, dan hoeft die fabrikant geen onafhankelijke deskundige instelling (Notified Body) meer in te schakelen die de berekeningen en andere technische gegevens van de torenkraan (machine) controleert. De meeste, zo niet alle fabrikanten van torenkranen zullen naar verwachting produceren onder volledige kwaliteitsborging en het volgen van de geharmoniseerde norm daarbij. Het opnemen van torenkranen in Bijlage IV van de Machinerichtlijn heeft daarom nu geen toegevoegde waarde meer. Ik zal daarom geen actie ondernemen om te pleiten voor opname van torenkranen in bijlage IV van de Machinerichtlijn.

De Onderzoeksraad stuur ik overeenkomstig haar verzoek een afschrift van deze brief.

De Minister van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

J.P.H. Donner